

Tlačová správa: **Slovensko má v EÚ najprísnejšiu úpravu trestného činu ohovárania**

Bratislava, 4. 5. 2018

Podľa viacerých relevantných medzinárodných inštitúcií by mal byť trestný čin ohovárania vypustený z právnych poriadkov, alebo aspoň používaný len v prípadoch najvážnejších verbálnych zásahov. Slovensko patrí ku krajinám, ktoré tento inštitút bežne aplikujú, navyše **náš trestný poriadok stanovuje za ohováranie najvyššiu trestnú sadzbu spomedzi krajín EÚ**, ktorá môže v krajných prípadoch dosiahnuť až trest odňatia slobody na 3 až 8 rokov.

Podľa expertov na mediálne, trestné a správne právo, ochranu ľudských práv, ale aj zástupcov médií, ktorí včera debatovali na odbornej diskusii Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu a Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku, **môže mať tak prísna sankcia na novinárov odstrašujúcich účinkov**. Vzhľadom na nezastupiteľnú úlohu, ktorú média v demokratickej spoločnosti zohrávajú pri kontrole moci, **považujú preto súčasnú právnu úpravu za nevhodnú**.

Zhodli sa, že sloboda slova nie je bezbrehá, zdôraznili však **existenciu rozsiahlej právnej úpravy na úrovni civilného práva, ktorá by mala mať pred aplikáciou trestného práva prednosť, pretože umožňuje dotknutým osobám adekvátne sa brániť**, predovšetkým žalobami na ochranu osobnosti, v prípade mediálnych výstupov uplatnením práva na opravu či odpoveď. Špecifikom slovenskej právnej úpravy je, že trestný čin ohovárania je tzv. ohrozovacím trestným činom, čo v kontexte novinárskej činnosti znamená, že **publikovanie informácie, môže byť vyhodnotené ako trestný čin bez toho, aby zverejnený obsah mal pre dotknutú stranu preukázateľný škodlivý následok**. Diskutéri zdôraznili, že je to jeden z dôvodov, prečo sa u nás môže ľahko **zneužívať ako nástroj na šikanovanie novinárov**. Problematické je tiež **zneužívanie trestného činu ohovárania v politickom boji**, ktoré u nás nie je výnimočné. Z praxe upozornili tiež na problematické dokazovanie úmyslu uškodiť, ktorý je nevyhnutným predpokladom pre klasifikáciu veci za trestný čin - cieľom novinárskej činnosti štandarde nie je škodiť, ale informovať.

Okrem upozornenia na riziká aplikácie súčasnej právnej úpravy trestného činu ohovárania v kontexte činnosti novinárov bola včerajšia diskusia zameraná aj na všeobecné otázky spojené s témou mediálnej plurality a regulácií médií. Východiskom pre diskusiu bola **prezentácia doteraz nepublikovaných zistení štúdie CMPF (The Centre for Media Pluralism and Media Freedom) Media Pluralism Monitor 2017**, ktorá hodnotí stav plurality médií na Slovensku. Zistené dáta týkajúce sa pertraktovaných tém krížového vlastníctva, transparentnosti a koncentrácií médií poukazujú na **rezervy aktuálnej slovenskej legislatívy a budú cenným príspevkom do diskusie o novej právnej úprave regulácie vysielania**, ktorú si vynucuje revízia európskej smernice o audiovizuálnych službách. V procese jej prípravy Rada pre vysielanie a retransmisiu aktívne participuje.

Včerajšia diskusia „Mediálna pluralita na Slovensku – stav a rizikové faktory“ bola prvou zo série spoločných odborných diskusií, ktoré Kancelária Rady spolu so Zastúpením EK na Slovensku zorganizuje. Aktuálnym otázkam spojeným s problematikou médií sa budú v takejto forme venovať aj naďalej. **Najbližšia diskusia venovaná téme dezinformácií (tzv. falošných správ - fake news) je plánovaná na 26. máj 2018.**

Kontakt pre médiá:

Mgr. Lucia Michelčíková, PhD.
hovorkyňa
Rada pre vysielanie a retransmisiu

tel.: +421 2 20 90 65 03
mobil: +421 918 696 286
mail: lucia.michelcikova@rvr.sk